

**Pan
Piotr Szczepaniak
Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Pabianicach
ul. J. Kilińskiego 10/12
95-200 Pabianice**

Sprawozdanie z kontroli doraźnej

Na podstawie art. 6 ust. 5, art. 51 i 52 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) i § 24 ust. 5 Regulaminu kontroli realizowanych przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną (zwaną dalej WSSE) w Łodzi, w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (zwaną dalej PSSE) w Pabianicach, 95-200 Pabianice, ul. J. Kilińskiego 10/12 (Sekcja Epidemiologii) w dniu 15.09.2023 r. rozpoczęto kontrolę doraźną w formie zdalnej przez:

- Urszulę Góralską – starszego technika w Oddziale Nadzoru Epidemiologii WSSE w Łodzi, numer upoważnienia 82/2023 z dnia 12.09.2023 r.,

- Elżbę Sępnicką – Kierownika Sekcji ds. Egzekucji Szczepień w Oddziale Nadzoru Epidemiologii WSSE w Łodzi, numer upoważnienia 83/2023 z dnia 12.09.2023 r.,
w zakresie:

1. Przedmiot kontroli:

- nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych,
- nadzór nad niepożądanymi odczynami poszczepiennymi,
- działania prowadzone w stosunku do osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych.

2. Okres objęty kontrolą: rok 2022 i 2023 (do dnia kontroli). Dla wybranego zagadnienia (działania prowadzone w stosunku do osób uchylających się od obowiązku szczepień) okres od 2018 r. do 2023 r. (do dnia kontroli).

Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 15.09.2023 r. i przeprowadzono w sposób zdalny tj. analizując dokumenty przesłane drogą elektroniczną.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność ocenia się pozytywnie z nieprawidłowością na podstawie następujących ustaleń:

W Sekcji Epidemiologii PSSE w Pabianicach w 2022 roku zatrudnione były 4 osoby:

- 1 osoba na stanowisku Kierownika Sekcji Epidemiologii,
- 1 osoba na stanowisku asystenta,
- 1 osoba na stanowisku starszej pielęgniarki,
- 1 osoba na stanowisku starszego statystyka medycznego.

W roku 2023 w Sekcji Epidemiologii PSSE w Pabianicach zatrudnionych jest 5 osób:

- 1 osoba na stanowisku Kierownika Sekcji Epidemiologii,
- 1 osoba na stanowisku asystenta,
- 1 osoba na stanowisku młodszego asystenta,
- 1 osoba na stanowisku starszej pielęgniarki,
- 1 osoba na stanowisku starszego statystyka medycznego.

Z analizy przedstawionych zakresów obowiązków wynika, że zagadnienie kontroli punktów szczepień powierzone jest Kierownikowi Sekcji Epidemiologii w PSSE w Pabianicach. W ocenie Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego zagadnienie to, z uwagi na jego wagę i konieczność nieprzerwanego prowadzenia, wymaga włączenia w jego realizację drugiego pracownika sekcji.

Realizacja drugiego z kontrolowanych zagadnień, tj. działań podejmowanych w stosunku do osób uchylających się od obowiązku szczepień powierzona została Kierownikowi Sekcji Epidemiologii i asystentowi tej sekcji.

Nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych

Ostatnia kontrola w PSSE w Pabianicach w zakresie nadzoru nad preparatami szczepionkowymi i wykonawstwem szczepień ochronnych przeprowadzona była w dniu 29.09.2021 r. W wyniku tej kontroli wydano następujące zalecenia:

- 1) Uzupełnienie opracowanej instrukcji lub opracowanie nowej instrukcji dotyczącej postępowania w sytuacjach losowych nie uwzględnionych w istniejącej instrukcji dotyczącej postępowania w sytuacjach awaryjnych.
- 2) Przeprowadzanie kontroli poprawności działania systemu alarmowego 1 raz w miesiącu oraz dokonanie stosownej aktualizacji w istniejącej instrukcji/procedurze.
- 3) Rozważenie zmiany ustawienia dolnego progu alarmowego w urządzeniu chłodniczym.
- 4) Dokonywanie kontrolnych pomiarów temperatur w urządzeniach chłodniczych przeznaczonych do przechowywania preparatów szczepionkowych w kontrolowanych podmiotach leczniczych oraz dokonywanie stosownych adnotacji w protokołach kontrolnych.
- 5) Do elektronicznego systemu monitorowania temperatury w urządzeniu chłodniczym powinny być włączone jedynie telefony służbowe.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (zwany dalej PPIS) w Pabianicach pismem znak: PPIS.9011.1.7.2021 z dnia 27.12.2021 r. poinformował o wykonaniu ww. zaleceń.

W trakcie bieżącej kontroli sprawdzono ich wykonanie. Po analizie nadesłanych przez PPIS w Pabianicach dokumentów stwierdzono, iż powyższe zalecenia zostały wykonane.

Pod nadzorem PPIS w Pabianicach znajduje się obecnie 14 placówek medycznych, w których wykonywane są szczepienia ochronne:

- 6 placówek podstawowej opieki zdrowotnej;
- 16 placówek niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej;
- 1 oddział noworodkowy;
- 1 szpitalny oddział ratunkowy.

W 2022 roku pod nadzorem PPIS w Pabianicach znajdowała się także stacja dializ.

W roku 2022 zaplanowane były 43 kontrole wykonawstwa szczepień ochronnych, spośród których wykonano 37 kontroli:

- 27 kontroli wykonanych zgodnie z harmonogramem kontroli,

- 10 kontroli wykonano poza harmonogramem.

W związku z sytuacją epidemiologiczną dotyczącą zakażeń wirusem Sars-Cov-2, na terenie powiatu pabianickiego w roku 2022 kontrole rozpoczęto od miesiąca kwietnia. Kierownik Sekcji Epidemiologii w PSSE w Pabianicach odpowiedzialny za przeprowadzanie kontroli dotyczących wykonawstwa szczepień ochronnych w pierwszej kolejności przeprowadzał kontrole w placówkach, w których, według jego oceny, kontrola w pierwszej kolejności była niezbędna. Nie wykonano 6 kontroli z powodu braku środka transportu oraz wykonywania przez pracownika odpowiedzialnego za ich przeprowadzanie innych czynności służbowych. Kontrole te zostały uwzględnione w harmonogramie kontroli na rok 2023.

Na rok 2023 zaplanowane zostały 43 kontrole dotyczące wykonawstwa szczepień – do 31.08.2023 r. zaplanowano i wykonano 28 kontroli:

- 20 kontroli wykonano zgodnie z harmonogramem kontroli,
- 8 kontroli wykonano w innym terminie niż zaplanowany w harmonogramie w związku z długą terminową (od połowy lutego do połowy maja 2023 r.) absencją pracownika zajmującego się zagadnieniami szczepień ochronnych.

Dokonano analizy przesłanych protokołów kontroli sanitarnych wraz z załącznikami:

- Protokoły: Nr Ep/87/18/22 z dnia 16.08.2022 r., Nr Ep/87/32/22 z dnia 29.11.2022 r., Nr Ep/87/17/23 z dnia 21.06.2023 r., Nr Ep/87/24/23 z dnia 21.07.2023 r. z kontroli w PCM Sp. z o.o. w Pabianicach, Przychodnia POZ, ul. Jana Pawła II 68, 95-200 Pabianice;

- Protokoły: Nr Ep/87/9/22 z dnia 30.05.2022 r., Nr Ep/87/24/22 z dnia 06.09.2022 r., Nr Ep/87/06/23 z dnia 16.02.2023 r., Nr Ep/87/10/23 z dnia 26.05.2023 r. z kontroli w SP ZOZ „MEDiKSA” w Ksawerowie, ul. Jana Pawła II 27, 95-054 Ksawerów;

- Protokoły: Nr Ep/87/19/22 z dnia 17.08.2022 r., Nr Ep/87/20/23 z dnia 23.06.2023 r., Nr Ep/87/26/23 z dnia 24.08.2023 r. z kontroli w CM „KaMED” w Pabianicach, ul. Wyspiańskiego 4, 95-200 Pabianice;

- Protokoły: Nr Ep/87/14/22 z dnia 24.06.2022 r., Nr Ep/87/21/22 z dnia 23.08.2022 r., Nr Ep/87/08/23 z dnia 17.02.2023 r., Nr Ep/87/22/23 z dnia 30.06.2023 r. z kontroli w NZOZ „Eskulap” w Pabianicach, ul. Grobelna 8, 95-200 Pabianice;

- Protokoły: Nr Ep/87/12/22 z dnia 20.06.2022 r., Nr Ep/87/29/22 z dnia 03.11.2022 r., Nr Ep/87/03/23 z dnia 10.02.2023 r. z kontroli w SP ZOZ w Konstancynie Łódzkim, ul. Sadowa 10, 95-050 Konstancynów Łódzki.

We wszystkich przeanalizowanych protokołach i załącznikach zawarto niezbędne informacje.

W kontrolowanym okresie na terenie powiatu pabianickiego nie miały miejsca zdarzenia, które skutkowałyby koniecznością przeprowadzenia kontroli doraźnych.

Do 28.09.2022 r. PSSE w Pabianicach posiadała polisę ubezpieczeniową na kwotę 50 000 zł. na wypadek przerwania łańcucha chłodniczego i narażenia przechowywanych preparatów szczepionkowych, która nie obejmowała ubezpieczeniem transportu z magazynu WSSE w Łodzi do PSSE w Pabianicach. W okresie od 29.09.2022 r. do 28.09.2023 r. kwota ubezpieczenia opiewała na 60 000 zł. i uwzględniała transport preparatów szczepionkowych z magazynu WSSE w Łodzi do PSSE w Pabianicach. Aktualnie, jak wynika z przekazanych informacji, PSSE w Pabianicach proceduje podwyższenie kwoty ubezpieczenia do 120 000 zł.

Nadzór nad Niepożądanymi Odczynami Poszczepiennymi (NOP)

Jak wynika z przesłanych do Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego protokołów kontroli sanitarnych oraz pisma PPIS w Pabianicach znak: PPIS.Ep.9011.1.6.2023 z dnia

15.09.2023 r. sukcesywnie, podczas każdej kontroli przekazywane są informacje o konieczności zgłaszania przypadków rozpoznania bądź podejrzenia Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r., o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1284 ze zmianami).

Podczas kontroli zapoznano się także z udostępnionymi, funkcjonującymi w PSSE w Pabianicach instrukcjami dotyczącymi nadzoru nad preparatami szczepionkowymi, które nie wymagają aktualizacji. Ostatnia aktualizacja była przeprowadzona w 2022 roku.

Działania prowadzone w stosunku do osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych

Na podstawie przesłanej przez PPIS w Pabianicach dokumentacji ustalono, że na terenie powiatu pabianickiego w 2022 r. były zgłoszone 534 osoby uchylające się od obowiązkowych szczepień ochronnych. W okresie od 01.01.2018 r. do dnia kontroli PPIS w Pabianicach wystosował: 23 pisma do rodziców/opiekunów informujące o konieczności wykonania zaległych obowiązkowych szczepień ochronnych, 8 upomnień oraz 4 wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Działania te były podejmowane tylko w latach 2022-2023, tj. w roku 2022 tylko wystosowano 10 pism informacyjnych, a w roku 2023 przesłano 23 pisma informacyjne, 8 upomnień oraz 4 wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

W kontrolowanym okresie do PPIS w Pabianicach nie wpłynęły wnioski o udzielenie informacji publicznej dotyczącej szczepień ochronnych.

Osoby uchylające się od wykonywania obowiązku szczepień ochronnych zgłaszane są na indywidualnych formularzach zgłoszeń do PPIS w Pabianicach przez pracowników podmiotów leczniczych. We wcześniejszych tych zgłoszeniach brakowało informacji o przyczynach niewykonania szczepień ochronnych. W zgłoszeniach od bieżącego roku, w miarę możliwości określane są przyczyny niewykonywania obowiązkowych szczepień ochronnych.

Po otrzymaniu zgłoszenia PPIS w Pabianicach wysyłał do rodziców pismo informacyjne wraz z listem motywacyjnym podpisanym przez Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Działania te zwykle nie skutkowały podjęciem szczepień przez zobowiązanych. Po otrzymaniu ww. pism tylko u dwójki dzieci podjęto obowiązkowe szczepienia ochronne, które do dnia dzisiejszego nie zostały uzupełnione.

Rodzice powiadamiani są o obowiązkowych szczepieniach przez pracowników placówek Podstawowej Opieki Zdrowotnej (lekarzy, pielęgniarki). Terminy szczepień w placówkach POZ wyznaczane są ustnie na wizytach lekarskich, podczas wizyt patronażowych, bilansów zdrowia, telefonicznie lub listownie (list zwykły lub polecony za potwierdzeniem odbioru). PPIS w Pabianicach nie ma wiedzy na temat dzieci, które nie są zadeklarowane do lekarza POZ i korzystają wyłącznie z prywatnych wizyt lekarskich. PPIS w Pabianicach nie podejmował działań w celu pozyskania takich informacji.

Do pism skierowanych do osób uchylających się od szczepień obowiązkowych załączane są klauzule informacyjne o przetwarzaniu danych osobowych.

Podstawowym problemem zgłaszanym przez PPIS w Pabianicach, w zakresie skuteczności działań prowadzonych w stosunku do osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych jest przedłużanie momentu zaszczepienia dziecka poprzez uzyskanie od lekarza POZ skierowań do lekarzy specjalistów lub poradni konsultacyjnej szczepień ochronnych.

W okresie objętym kontrolą PPIS w Pabianicach podejmował działania informacyjno-edukacyjne na terenie powiatu pabianickiego, w tym m.in. prezentacje, pogadanki w placówkach

oświatowych oraz zrealizowano programy edukacyjne w szkołach ponadpodstawowych tj.: „Podstępne WZW” „Wybierz życie, pierwszy krok (dotyczące zachorowań na HPV”).

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność ocenia się pozytywnie z nieprawidłowością na podstawie następujących ustaleń:

- znikoma liczba działań prowadzonych w stosunku do osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych. PPIS w Pabianicach od 01.01.2018 r. do dnia kontroli wystosował znikomą ilość pism informacyjnych, upomnień oraz wniosków o wszczęcie postępowań egzekucyjnych. Należy zwrócić uwagę, że jednocześnie w tym okresie wzrastała liczba osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych na terenie powiatu pabianickiego, co przekładało się na stan zaszczepienia dzieci na terenie tego powiatu.

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością należy:

- podejmować działania w stosunku do wszystkich osób uchylających się od obowiązku szczepień dzieci.

Ponadto w związku z ustaleniami poczynionymi w trakcie kontroli zaleca się:

- 1) Prowadzenie spraw w stosunku do osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych, w tym również podejmowanie działań informacyjnych i jako wierzyciel obowiązku szczepień ochronnych w stosunku do rodziców/opiekunów dzieci odmawiających wykonywania u nich obowiązkowych szczepień pomimo zgłoszonych trudności, w tym wystawianych skierowań do lekarzy i poradni specjalistycznych. Samo skierowanie dziecka do lekarza specjalisty, czy do poradni konsultacyjnej szczepień nie jest przesłanką do wstrzymania działań PPIS w Pabianicach w stosunku do osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych.
- 2) Podejmowanie działań w celu ustalenia danych dzieci niezadeklarowanych do poradni POZ i informowanie ich rodziców/opiekunów o obowiązku szczepień ochronnych.
- 3) Rozważenie powierzenia zadania kontroli punktów szczepień drugiemu pracownikowi sekcji.

O wykonaniu powyższych zaleceń należy poinformować pisemnie ŁPWIS do dnia 31.10.2023 r.

Sprawozdanie z kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Stosownie do treści art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) kierownik jednostki kontrolowanej ma prawo do przedstawienia swojego stanowiska w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania niniejszego sprawozdania do Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

KIEROWNIK
Sekcji ds. Egzekucji Szczepień
w Oddziale Nadzoru Epidemiologii
Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej
w Łodzi

mgr Elżbieta Stępnicka

(podpisy i pieczętki kontrolerów)

STARSZY TECHNIK
w Oddziale Nadzoru Epidemiologii
Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej
w Łodzi

Urszula Górska

ŁÓDZKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY

z up.

Mariusz Matusiak

Zastępca Łódzkiego Państwowego
Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

